

SPOLEČNOST
NÁRODNÍHO
MUZEA / z. s.

ZPRÁVY SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA, z. s.

Václavské náměstí 68, 110 00 Praha 1

Praha, ročník 2021

Vážené členky a vážení členové Společnosti Národního muzea,

tak jako tradičně si Vám jménem výboru Společnosti NM dovoluji předložit roční přehled činnosti, kterou bohužel i v letošním roce ovlivnila epidemiologická situace ve světě. Jak je patrné ze zpráv zástupců jednotlivých sekcí SNM, některé z nich dokonce svoji aktivitu v roce 2021 zcela pozastavily. I přes všechna úskalí Společnost Národního muzea připravila řadu kvalitních odborných přednášek, výstav a jiný kulturních počinů, které přispěly k větší popularizaci přírodovědných a historických věd. Nezapomínalo se ani na provázanost s Národním muzeem, které ochromilo nařízené uzavření všech expozic v první polovině roku. Spolupráce vedle přednáškové, akviziční proběhla i v rovině výstavní. Společnost Národního muzea má v rámci výstavy Muzeem od sklepa po půdu v Historické budově NM, která bude přístupná do roku 2023, výrazný prostor, kde odhaluje širokou škálu činností, včetně nově zakoupených cenných předmětů, které nakonec obohatí sbírky Národního muzea. Na podzim proběhl další cyklus vystoupení kurátorů Historického muzea Národního muzea, kteří také krátce přispěli i do letošních Zpráv SNM. Jejich cca hodinová vystoupení byla natočena. K dispozici pro Vás budou na youtube Společnosti Národního muzea, jenž se v letošním roce počtem videí výrazně rozrostl.

V roce 2022 si Společnost Národního muzea připomene dvousté výročí existence – 14. června 1822 došlo k úřednímu schválení stanov, proto i její nabídka aktivit bude po celý rok výrazně bohatší (publikace, prezentace a specializované pořady, slavnostní večer).

Závěrem mého úvodu si Vám dovoluji popřát pevné zdraví a spokojenost v roce 2022. Všichni zástupci sekcí SNM, kteří svoji činnost vykonávají zcela dobrovolně nad rámec svých povinností, pro Vás s nadšením připravují celoroční programy, u kterých jsme přesvědčeni, že pro Vás budou

Zprávy Společnosti Národního muzea 2021

obohacením, rozšířením vědomostí ve Vámi preferovaném oboru. Pro nás největší odměnou je Váš opravdový zájem o problematiku a trvalá přízeň Společnosti Národního muzea, potažmo Národnímu muzeu.

PhDr. Pavel Muchka, předseda

Hospodaření Společnosti Národního muzea za rok 2020

Pokladna	Kč
Převod zůstatku z r. 2019	176,00
Příjmy za r. 2020	54.500,00
Výdaje za r. 2020	52.386,00
Konečný stav	2.290,00
Běžný účet	
Převod zůstatku z r. 2019	533.900,29
Příjmy za r. 2020	225.085,88
Výdaje za r. 2020	251.697,06
Konečný stav	507.289,11
Příjmy celkem – rozpis	
Členské příspěvky (pokladna)	54.500,00
Členské příspěvky na BÚ	149.525,00
Úrok	60,53
Sponzorský dar	2.500,00
Převod na BÚ	48.000,00
Chybná platba člena	25.000,35
Celkem za r. 2020	279.585,88
Výdaje celkem – rozpis	
Dohody	29.000,00
Faktury	133.188,60
Poplatky	5.763,20
Režie	6.108,26
Vrácené chybné platby členů	40.000,00
Sponzorský dar	39.650,00
Odvod daně	2.373,00
Celkem za r. 2020	256.083,06

Sestavila: Eva Liberská

Zpráva o činnosti Mineralogické sekce za rok 2021

V roce 2021 naši činnost bohužel stále negativně ovlivňovala pandemie nemoci COVID-19, takže na jaře byly budovy Národního muzea mnoho měsíců pro veřejnost uzavřeny. Akce, naplánované v tomto termínu, tak musely být zrušeny včetně velice oblíbené a hojně navštěvované lednové amatérské burzy minerálů. Některé již připravené přednášky a pravidelná exkurze byly z jarního termínu přesunuty na podzimní. Přesto alespoň v červnu a dále na podzim se uskutečnily nedělní mineralogické besedy, při kterých byly promítány prezentace o sbírání minerálů, fotografie z různých akcí našich členů u nás či v zahraničí a také byli účastníci informováni o nově vydaných publikacích, přednáškách, výstavách, burzách a dalších akcích. Také probíhaly zajímavé diskuse o zkušenostech sběratelů se současným stavem našich i cizích lokalit a o možnostech nových nálezů nerostů. Při těchto besedách je možnost určování přinesených ukázek minerálů pracovníky Mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea.

Každoroční oblíbená mineralogická exkurze se uskutečnila až v posunutém termínu začátkem října. Navštívili jsme lokality Čejov u Humpolce – lom Pohled u Havlíčkova Brodu – pole u Bochovic – Kojatín u Třebíče (viz obrazová příloha). Většina účastníků si z těchto nalezišť odnesla často velice hezké ukázky sulfidů (například pyrhotinu, sfaleritu, chalkopyritu) a barevných odrůd křemene – ametystů. Opět byl naším skvělým průvodcem Lukáš Zahradníček z mineralogického oddělení Národního muzea.

V červnu a v prosinci se uskutečnily soutěže o nejhodnotnější mineralogický nález členů naší sekce z našich nebo zahraničních lokalit. Někteří z našich členů se také podíleli na publikační činnosti v našich i cizích časopisech.

Vstup do lomu Pohled u Havlíčkova Brodu. Foto: Jiří Čížek.

Krásné ametysty z lokalit Bochovice a Kojatín. Foto: Jiří Čížek.

pišech, zejména v časopisu *Minerál*. Na podzim tohoto roku byla expozice minerálů v Historické budově Národního muzea doplněna o meteority a vltavíny, fluoreskující nerosty v UV světle a ukázky nejvýznamnějších zlatých, stříbrných, cínových a uranových rud v České republice, takže účastníci besed či přednášek se mohli zajít podívat na vystavené krásné ukázky.

V příštím roce bude Mineralogická sekce nadále rozvíjet svoji činnost pro členy SNM i laickou veřejnost. V plánu jsou: deset nedělních určovacích besed a odborné přednášky s mineralogickými nebo obecně geologickými tématy. Doufáme, že se konečně ohledně pandemie koronaviru situace uklidní a všechny akce proběhnou dle předpokladu. Zároveň se připravuje odložená Amatérská burza nerostů v lednu 2022, květnová exkurze na mineralogické lokality, jarní a podzimní soutěž o nejhodnotnější vlastní mineralogický nález.

RNDr. Jiří Čížek, předseda mineralogické sekce

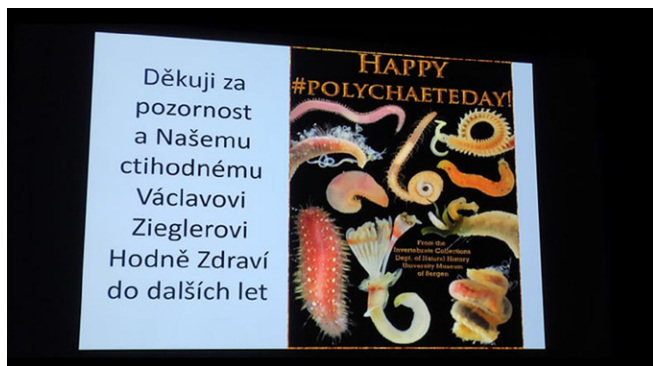
Zpráva o činnosti Paleontologické sekce za rok 2021

I přes celosvětovou koronavirovou nepřízeň a vládou nařízená opatření, lockdowny se Paleontologické sekci Společnosti Národního muzea podařilo na podzim uskutečnit pět přednášek s hojnou účastí posluchačů.

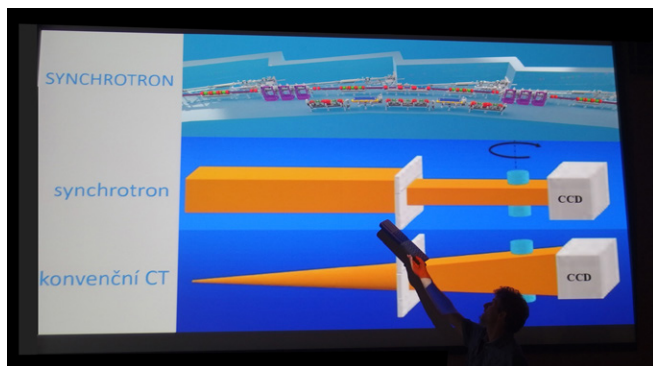
Přednášková sezóna byla tedy netradičně zahájena až v září Valérií Vaškaninovou a Borisem Ekrtem, kteří poutavě hovořili o pozůstatcích nejstarších čelistnatých obratlovců na našem území a o jejich vědeckém studiu na základě dat získaných ze synchrotronu. O dva týdny později následovala přednáška Martiny Kočové Veselské a Tomáše Kočího o serpulidních červech. Přednášející se rovněž věnovali životu a vědeckému dílu doc. Václava Zieglera, specialisty na křídlové období, který nedávno oslavil své kulaté narozeniny. Na začátku října zavzpomínal Jiří Kvaček na svého otce prof. Zlatko Kvačka, významného českého paleobotanika. Přednáška byla doprovázená řadou fotografií z jejich rodinného archivu. O týden později Jana Bruthansová seznámila posluchače s využitím výpočetní tomografie při studiu zkamenělých pozůstatků rostlin a živočichů. Posluchači se dozvěděli, jak výpočetní tomografie funguje, jaké jsou limity a přínosy této metody a také mohli vidět řadu rekonstrukcí snímaných fosilií, i konečné výstupy ve formě třírozměrných rekonstrukcí a videí. Letošní přednáškovou sezónu zakončil v listopadu Martin Veselý velmi obsáhlou přednáškou o stromatolitech ze zahraničí, ale i z Čech.

Přednáška Jiřího Kvačka o životě a díle jeho otce prof. Zlatko Kvačka byla nabitá zajímavými fotografiemi z jejich rodinného archivu. Foto: Jana Bruthansová.

Přednáška o křídových červech byla věnovaná doc. Václavu Zieglerovi. Foto: Jana Bruthansová.

Boris Ekrť vysvětluje posluchačům, jak funguje synchrotron. Foto: Jana Bruthansová.

Vědecky i esteticky zajímavé stromatolity i jiné mikrobiální povlaky a struktury ukázal na velké řadě fotografií Martin Veselý. Foto: Jana Bruthansová.

Na rok 2022 Paleontologická sekce plánuje osm přednášek a dvě exkurze. Mezi plánované přednášky jsou zařazené tři, které se v letošním roce nemohly uskutečnit. Jedná se o témata konzervace a výroby replik fosilií, domestikace sobů a ordovická fauna Maroka. Dále se můžete těšit na nové informace o českých i zahraničních nosorožcích, křídlových fosiliích i o českých devonských rostlinách. Jan Sklenář, znalec Joachima Barranda, nám všem sdělil zajímavosti z Barrandova života a díla. Historii paleontologie bude věnována i plánovaná podzimní exkurze s názvem: *S Barrandem do údolí Klíčavy*. Exkurze nás zavede na poslední smyčku lánské koněspřežné dráhy v polesí Píně, tedy na místo, kde skončil jeden z prvních železničních projektů a kde roku 1833 zřejmě začíná kariéra Joachima Barranda jako projektanta železnice a paleontologa v Čechách. Exkurzi povede Jan Sklenář. Jarní výpravu zaměříme na mladší období, na českou křídu.

Rádi bychom Vás upozornili na facebookovou stránku Paleontologické sekce Společnosti Národního muzea, kde uveřejňujeme pozvánky a reportáže z akcí sekce, ale rovněž i informace a nejžhavější novinky z chodu Paleontologického oddělení: <https://www.facebook.com/groups/329650687587789>

A také na youtube kanál Společnosti Národního muzea, kde je řada videí z proběhlých přednášek sekce:

<https://www.youtube.com/channel/UCVX2dLYZ7xE4OQOSI8Uf4IQ>

V neposlední řadě Vás všechny srdečně zveme do nově otevřených paleontologických expozic *Okna do pravěku* v Historické budově NM.

RNDr. Jana Bruthansová, Ph.D., vedoucí sekce

Zpráva o činnosti Antropologické sekce za rok 2021

Veškerá činnost plánovaná na rok 2021 byla z důvodů vládních opatření proti nemoci COVID-19 přeložena na rok 2022. Především zahajovací přednáška *Antropologie v Národním muzeu od roku 2008 do současnosti* (přednášející Petr Velemínský, Jan Cvrček, Vítězslav Kuželka), a příprava informačního letáku k obnovení činnosti sekce. Vládní opatření nám dosud neumožnila uskutečnit přednáškovou činnost v původně plánovaném rozsahu, a proto se uskuteční teprve tehdy, až do jejich konání nebude ze strany státu nijak zasahováno.

Mgr. Jan Cvrček, vedoucí antropologické sekce

Zpráva o činnosti Matice české za rok 2021

Činnost Matice české byla i v roce 2021 výrazně poznamenána nepříznivou epidemiologickou situací, která způsobila rovněž dlouhodobé uzavření objektů Národního muzea pro veřejnost, a tím nemožnost zde pořádat popularizační přednášky a další nabídky programů nejen pro členy. I přes tuto nepřízeň doby se podařilo uskutečnit několik projektů, zvláště zaměřených na připomenutí dvoustého výročí narození Karla Havlíčka Borovského.

V květnu byla připravena na zámek v Malči u Chotěboře, který je v majetku Václava Macháčka-Riegra, výstava pod názvem *Směle kupředu! Svět Karla Havlíčka*. Textově ji zajistili Magdaléna Pokorná a Dalibor Dobiáš. Obrazově pak za využití reprodukcí sbírek Národního muzea a Památníku národního písemnictví Yveta Dörflová, Lubomír Sršeň a Pavel Muchka. Vedle 12 panelů zde bylo až do konce srpna možné spatřit Havlíčkův pracovní stůl z redakce Národních novin nebo knižní fragment osobní knihovny tohoto nejvýznamnějšího novináře 19. století. Výstava byla koncipována jako putovní, proto se po skončení na zámku v Malči přesunula do Havlíčkova Brodu. Objevila se postupně také v Sobotce, Hradci Králové, Poděbradech, Rakovníku, Neratovicích, Říčanech, Klatovech, Plzni, Boskovicích, Duchcově, Varnsdorfu. V roce 2022 bude rozšířená verze výstavy instalována na celou sezónu ve Středočeském muzeu v Roztokách, objeví se také v Ostravském muzeu nebo v městských knihovnách v Dobříši, České Lípě a ve Slaném. Nebývalý zájem o výstavu byl podpořen spoluprací s Knihovnickým institutem při Národní knihovně ČR. Matici českou tak navnadil pořádat podobné putovní výstavy u příležitosti výročí jiných osobností české literární kultury.

Havlíčkově byl věnován i podzimní přednáškový cyklus v Historické budově Národního muzea. Byl zahájen dne 4. listopadu 2021 vystoupením Luboše Velka pod názvem *Karel Havlíček a volební kultura roku 1848*. Následující přednášku dne 11. listopadu měla Magdaléna Pokorná pod názvem *Karel Havlíček a jeho reflexe evropské politiky*. Tematicky zaměřený cyklus dne 18. listopadu ukončil ředitel Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod Michal Kamp přednáškou *Podoby Karla Havlíčka v české společnosti 1856–1989*.

V rámci dlouholetého projektu Matice české, jehož cílem je připomínání osobností české národní kultury ve formě informačních panelů, proběhlo dne 31. července slavnostní odhalení panelu o životě a díle Jana Karla Rojka (1804–1877) v Budyni nad Ohří, kde je také pohřben. Spolupráce s vedením města byla skutečně příkladná, trvale vykazující hluboký zájem o kulturní dědictví města.

Důležitou roli v matiční činnosti i dnes zaujímá nakladatelská činnost. Byly dokončeny dvě publikace, které rovněž obsahově korespondují s hlavním zaměřením Matice české a Národního muzea. Kniha Niny Milotové o hoře Řípu v 19. století a vícesvazkové dílo Lubomíra Sršně *Malované závěsné portréty* ze sbírek oddělení starších českých dějin Národního muzea. Knihy budou slavnostně představeny v první čtvrtině příštího roku.

V říjnu se obnovil cyklus prezentací *Ze života sbírek Národního muzea*, který se snaží představit prostřednictvím kurátorů sbírkové a projektové bohatství Národního muzea. Hanuš Jordan prezentoval část sbírek Divadelního oddělení (fotografie, dokumenty k činnosti cirkusů a varieté). S předměty, které jsou spojené s působením početné komunity Čechů na Volyni, seznámil přítomné Ondřej Štěpánek z Oddělení novodobých českých dějin. V listopadu následovaly přednášky o sbírce textilu a oděvních doplňků v Oddělení starších českých dějin Národního muzea (Vanda Marešová), velké sbírce loutek v ČR (Lenka Šaldová), cedulích a plakátech Divadelního oddělení (Markéta Trávníčková) a sbírce k dějinám trampingu v Etnografickém oddělení (Jan Pohunek). Všechna tato vystoupení budou trvale online přístupná na YouTube a webových stránkách Společnosti Národního muzea.

Pro členy byly připraveny kulturně poznávací zájezdy se zaměřením na literární paměť míst. V květnu první zájezd směřoval na vernisáž matiční „havlíčkovské“ výstavy do Malče a Havlíčkovy Borové. V červnu ve spolupráci s opatem tepelského kláštera Filipem Zdeňkem Lobkowiczem jsme navštívili Teplou a okolní sakrální stavby. V červenci jsme nejen za Jaroslavem Haškem vyrazili do Lipnice nad Sázavou a okolí. Srpnové cestování směřovalo na Lounsko za Boleslavem Jablonským a Pardubicko za Julií Havlíčkovou. Poslední dva výlety se uskutečnily v září, a to na Rokycansko, Mělnicko a Mladoboleslavsko.

V prosinci Matice česká ve spolupráci se Společností ochránců památek ve východních Čechách připomenula 190. výročí narození významného českého novináře a politika Julia Grégra v jeho rodném Březhradu u Hradce Králové. Jako trvalá Grégrova připomínka zde vznikla originální kovová lavička s motivem stránek Národních listů.

Na rok 2022 plánuje Matice česká uskutečnit tradiční jarní a podzimní přednáškové cykly, řadu exkurzí a výletů nejen pro členy. Nebudou chybět ani prezentace nových matičních knih a nové informační panely v regionech.

PhDr. Pavel Muchka, jednatel

Dne 1. 12. proběhlo slavnostní odhalení lavičky Julia Grégra v Březhradě u příležitosti výročí jeho narození. Foto: Pavel Muchka.

Zpráva o činnosti Společnosti Bedřicha Smetany v roce 2021

Pořady Společnosti Bedřicha Smetany tvoří převážně koncerty, přednášky a besedy, které se konají v prostorách Muzea B. Smetany v jarních a podzimních měsících. Protiepidemická opatření a uzavření všech veřejných prostor včetně muzeí v první polovině roku a nejistota v podzimních měsících tak činnost Společnosti v roce 2021 zcela ochromila. Zachováno zůstalo, tentokrát však jen ve velmi komorním obsazení, pouze tradiční pietní setkání u hrobu Bedřicha Smetany na Vyšehradě v den skladatelova narození 2. března. Bohužel se už nestihlo uskutečnit ani již připravené tradiční smetanovské matiné v Národním divadle dne 27. února. Na podzim byla z jara odsunuta naplánovaná beseda s operní pěvkyní Gabrielou Beňačkovou, ale s ohledem na nejistou a zhoršující se situaci byla raději odsunuta až na příští rok.

PhDr. Olga Mojžíšová, Ph.D.

Pietní setkání u hrobu B. Smetany na Vyšehradském hřbitově proběhlo v den skladatelova narození 2. března 2021. Foto: Zdeňka Šmejkalová.

Zpráva o činnosti Sekce prehistorie a protohistorie za rok 2021

Ačkoli v první polovině roku se zdálo, že situace roku předchozího – příprava dvoudenního informačního kolokvia *Archeologické výzkumy v Čechách* jako každoročního pravidelného těžiště činnosti sekce a jeho následné zrušení kvůli rozvoji covidové pandemie – se bude opakovat, nakonec se věci vyvinuly příznivěji. Kolokvium, které mělo představit výsledky terénních archeologických výzkumů, prováděných v Čechách v roce 2020 a které vždy pořádá sekce prehistorie a protohistorie SNM společně s Českou archeologickou společností a s organizační podporou Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, muselo sice být v řádném dubnovém termínu odloženo, ale nakonec se je podařilo zorganizovat v listopadu.

Cyklus referátů archeologů i pracovníků z příbuzných oborů z akademických, muzejních i památkových institucí na území Čech, proběhl ve dnech 2. a 3. 11. 2021, po deseti letech opět v Historické budově Národního

muzea (v sále 102). Zdravotní situace sice poněkud snížila účast přednášejících i návštěvníků. I s tímto omezením se však na jeho programu, řízeném podepsaným, podílelo 25 referentů, kteří přednesli 34 referátů jednotlivců i výzkumných kolektivů o výsledcích záchranných, předstihových i systematických terénních výzkumů, geofyzikální prospekce, terénních aktivit archeologické památkové péče, spolupráce archeologie a přírodních věd i o situaci v trestním postihu ničení archeologických památek. V auditoriu se za oba dny sešlo vzdor složité situaci minimálně 75 (zapsaných) návštěvníků.

Za týden po tomto zasedání vyšel tiskem v rámci Zpráv České archeologické společnosti (Supplement 116) sborník z loňského připraveného, ale neuskutečněného kolokvia o výzkumech 2019, oznámený v minulé zprávě o činnosti. Letos přednesené referáty budou shrnuty do obdobného svazku, který vyjde v příštím roce na podzim (Supplement 123). Pro zájemce jej jako vždy distribuuje Česká archeologická společnost – kontakt na webových stránkách www.archeologickaspolecnost.cz. Jde sice o členskou edici ČAS, ale členové sekce prehistorie a protohistorie SNM mohou sborník získat rovněž za režijní cenu.

PhDr. Karel Sklenář, DrSc., vedoucí sekce

Zpráva o činnosti Společnosti Ignáce Borna za rok 2021

Vzhledem ke stále přetrvávající pandemii se bohužel v letošním roce neuskutečnila žádná přednáška. Původně plánované přednášky se tak odkládají na příští rok, kdy snad bude příznivější doba.

Jako první bude uvedena přednáška *Antizednářství. Konspirační teorie – víra neznalých* Jaapa Sadiika, který se věnuje bádání o kulturním dědictví svobodného zednářství v českých zemích. Je členem Společnosti Ignáce Borna, předsedou spolku Praga Masonica, členem poradní rady Komenského muzea v Naardenu (Nizozemí) a členem České společnosti pro výzkum 18. století v Praze. Zde ještě malá anotace plánované přednášky: Svobodní zednáři si kromě pozitivního vnímání společností také zažili v minulých 300 letech i odmítavý až extrémně negativní přístup, živený převážně konspiračními teoriemi. Přednáška seznámí posluchače s původem, příčinou a motivací autorů nejznámějších spikleneckých teorií.

Mgr. Radim Němeček, předseda

Zpráva o činnosti Společnosti přátel starověkých civilizací za rok 2021

Přednášková činnost sekce byla omezena vládními nařízeními. Na jaře bylo možné pouze uskutečnit přednášku online, na které byla představena sbírka klasické archeologie Národního muzea. O jejím vzniku, skladbě a budoucnosti pohovořila Helena Svobodová. Její záznam je dostupný na youtube SNM.

První přednášky z pravidelného cyklu se mohly uskutečnit až na podzim. V cyklu nazvaném *Odpocinek a volný čas v životě antického člověka* byly předneseny tři přednášky: Helena Svobodová hovořila o sportu a hrách v antickém Řecku, Pavel Titz promluvil o způsobu trávení volného času vyššími vrstvami římské společnosti například v luxusních přímořských vilách, vše o řeckém divadle se mohli dozvědět posluchači z přednášky Aleny Sarkissian.

Pro omezený počet účastníků byl uspořádán workshop zaměřený na pestrost materiálů a technologií v antickém světě.

Díky finančnímu daru Společnosti Národního muzea se podařilo sbírku Oddělení pravěku a antického starověku Národního muzea obohatit o dva významné přírůstky: od soukromého majitele byl zakoupen fragmentárně dochovaný řecký červenofigurový kráter, který byl následně v dílnách NM zrekonstruován rovněž za finanční podpory SNM, a z aukčního prodeje byl vyjmutý a následně zakoupený džbánek z pozdní doby bronzové z Kypru.

PhDr. Helena Svobodová, Ph.D.

*Přednáškový cyklus *Odpocinek a volný čas v životě antického člověka* proběhl v Nové budově Národního muzea. Foto: Pavel Titz.*

„Ze života sbírek“

Dlouhodobý přednáškový cyklus prezentací sbírek Národního muzea

Společnost Národního muzea od října 2020 nabízí veřejnosti možnost blíže se seznámit se sbírkami Národního muzea, a to ve formě přednáškových pásem. V rámci jednoho setkání představují dva kurátoři sbírkové fondy, které spravují, a projekty, na kterých se vědecky podílí. Z každé prezentace je pořizován kamerový záznam, jenž bude následně zveřejněn na youtube SNM. I přes epidemiologickou nepřízeň v první polovině roku 2021 se podařilo zajistit několik výstupů odborných pracovníků Národního muzea, kteří pro Vás zpracovali také kratší pojednání o kurátorských aktivitách včetně bohaté obrazové přílohy. V projektu bude i v dalších letech pokračováno.

Fondy divadelní podsbírky Národního muzea: divadelní fotografie, divadelní trofeje a fond cirkusů a varieté

PhDr. Hanuš Jordan

Divadelní fotografie jsou obrazovým svědectvím o inscenaci, její výtvarné stránce, a také od konce první třetiny 20. století o umění herců, pěvců a tanečníků. Snímky, ať již jako negativy, skleněné či acetátové, či jako pozitivy, dávají vizuální obraz české divadelní kultury. Fond obsahuje kolorované fotografie od roku 1859 do nedávných premiér českých divadel zachycených už digitálními fotoaparáty, v systematické evidenci přes 293.000 snímků. Nejvíce snímků pochází z pražských scén, Národního divadla a Vinohradského divadla, a také z ateliérů, které do začátku 20. století snímaly v umělém prostředí mimo divadlo herce a další tvůrce. Studenti, teatrologové i soukromí badatelé nalézají ve fondu snímky scén, kočovných společností, které neodehrály ani jednu celou sezónu, divadelních budov, inscenací mimo divadla, a také kvalitní výtvarná díla, umělecké fotografie vzniklé na pozadí divadla.

Památky na české divadlo, tzv. divadelní trofeje, jsou v kontextu divadelní podsbírky (přes 750.000 předmětů) malým, ale výstavně velmi využívaným fondem. Osobní památky na Jindřicha Mošnu, Emu Destinnovou, Eduarda Vojana či první představitelku Mařenky v Prodané nevěstě, Eleonoru z Ehrenbergu, a další dokládají jejich život a dobu jiným způsobem než památky archivní povahy. Sbíрка obsahuje šperky umělkyně, také osobní předměty jako kuřácké potřeby, krabičky s líčidly, nábytek z vybavení jejich

bytů. Dále jsou zde vyznamenání a řády, stříbrné věnce jako výraz poděkování příznivců, desítky stuh z premiér či výročních repríz. Ve fondu se nacházejí památky na požár Národního divadla, včetně ikonické pokladničky z lidové sbírky na jeho dostavbu. Fond obsahuje přes 600 sbírkových předmětů včetně velmi rozměrných, jako například panoptikum manželů Stejskalových, dnes vystavené ve stálé expozici NM – Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích.

Specializovaný tematický fond cirkusů a varieté dokumentuje tyto druhy zábavného dramatického umění. Jako nový fond divadelní podsbírkou vznikl v roce 2004 po akvizici největší soukromé sbírky brněnského novináře Antonína Hančla. Fond je rozmanitý materiály, které shromažďuje. Artistické rekvizity: jednokolky a krasojezdecká kola, hrazdy, žonglérské a rotační pomůcky, hudební nástroje. K tomu kostýmy a speciální obuv do odlišných disciplín a umělecká díla i předměty inspirované cirkusem. Zahrnjuje rovněž specializovanou oborovou knihovnu s více než 700 svazky. A také přes 9.100 fotografií a na 2.000 plakátů cirkusů a varieté nejen českých a československých. Nejstaršími předměty jsou plakáty de Bachovy cirkusové společnosti, která vystupovala v Praze v roce 1803. Fond našel uplatnění v expozici NM v Prachaticích.

Karel Váňa v roli Starého vodníka
v baletu Labutí jezero.

Plakát cirkusu Kriváň z roku 1954.

Kašněv model cirkusu Humberto.

Osudy předmětů z Volyně

Mgr. Ondřej Štěpánek

První snaha o vytvoření sbírky volyňských Čechů se váže již do období nedlouho po jejich reemigraci po druhé světové válce. V té době řešili zejména funkcionáři nově založeného Svazu Čechů z Volyně otázku soustředění přivezených předmětů v dobrých podmínkách na jednom místě, potřebu jejich evidence a pozdější zpřístupnění veřejnosti v rámci komunitního muzea, přičemž nejvíce skloňovaným místem se stalo jedno z nových center reemigrantů – město Žatec. Avšak dobová politická konstelace v 50. letech realizaci muzea nepřála a záhy nuceně zanikl i svaz.

Po jeho obnovení ve formě sdružení na počátku devadesátých let znovu vyvstala otázka shromažďování předmětů na jednom místě. Na základě doporučení předsedkyně odboru muzeí Ministerstva kultury ČR začala k počátku roku 1992 spolupráce mezi Národním muzeem a Sdružením Čechů z Volyně. Hlavně díky častým sběrovým akcím v mnoha regionech se tak rychle začaly soustředit různé pozoruhodné předměty z oblasti dnes ukrajinské Volyně v depozitářích Národního muzea. Češi pocházející z tohoto regionu si s sebou v rámci mnohdy velmi složitých repatriačních a reemigračních cest brali velké množství hmotných předmětů, které dokládaly různé aspekty života v jejich staré domovině. Některé z nich ještě dlouhá desetiletí v domácnostech dobře sloužily, další včetně mnoha starých tisků i tisíců rodinných fotografií měly spíše upomínkovou roli.

Sběrové akce mezi lety 1992–1994 položily základ fondu Čechů z Volyně Národního muzea, i přes pozdější opakované akce mezi pamětníky a jejich potomky se fond nejdynamičtěji rozrostl právě již v těchto letech. Shromážděné předměty se staly důležitým prvkem putovní výstavy, která byla poprvé zahájena 8. února 1994 v Historické budově Národního muzea, kde ji během tří týdnů navštívilo zřejmě okolo 20 000 osob. Později posloužily rovněž jako klíčové exponáty pro expozici dislokovanou v Podbořanech.

1

2

3

Obr. 1. *Lýčené střevice přivezené z Volyně – levná lidová obuv nejvíce používaná v selských oblastech Ruska.*

Obr. 2. *Ručně vyrobená sedmistrunná kytara přivezená z Volyně. Vyrobil ji v meziválečném období vyučený truhlář Josef Děděk, který vyráběl pro známé a rodinu hudební nástroje i například lyže. V obci Volkov provozoval obchod se smíšeným zbožím.*

Obr. 3. *Blůza a rajtky britského battledressu, jež obdržela v roce 1942 již v Buzuluku zřejmě první volyňská Češka v čs. praporek Jiřina Somolová-Predmerská.*

Fond v současnosti tvoří okolo dvou tisíc předmětů, nejpočetnější zastoupení v něm mají fotografie. Mimo papírových předmětů se v něm nacházejí různé textilie typické pro daný kraj, ale i předměty, které se váží například k politice, vojenskému působení či spolkové činnosti. Sběrka časově reflektuje především období let 1868–1947, největší podíl v ní mají předměty pocházející z meziválečného období z polské části Volyně po jejím rozdělení řížským mírem.

Sběrka textilu a oděvních doplňků oddělení starších českých dějin Národního muzea

PhDr. Vanda Marešová

Fond, který vznikl na konci 19. století, obsahuje předměty dokumentující vývoj oděvní kultury a textilních technik od středověku do roku 1918 (s drobným časovým přesahem do 2. světové války) ve stredo-evropském prostoru. Nejobsáhlejší je soubor dámského, pánského i dětského měšťanského oděvu 19. století. Dále fond obsahuje rozsáhlou kolekci oděvních doplňků jako obuv, pokrývky hlavy, hole a slunečníky, kabelky a tašky, rukavice, punčochy a ponožky, šle, límce a vázanky, šály a šátky, krajky, stuhu a výšivky, vějíře a taneční pořádky atd.

Při přednášce byly prezentovány fotografie nejzajímavějších předmětů ze sbírky, například církevní a funerální textil (tzv. třeboňské antependium, paramenta od 16. do 19. století, fragmenty pohřebních oděvů z královské hrobky při chrámu sv. Víta, pohřební štít Petra Voka z Rožmberka z roku 1611). Dalším velkým souborem jsou dámské a pánské oděvy od 18. do 20. století. V pánských oděvech převládají služební uniformy, vesty, čamary a kabátce (jedním z unikátních předmětů je uniforma císaře Františka Josefa I.). Kolekce dámských šatů je daleko bohatší a lze na ní sledovat diktát a proměny „paní Módy“ kontinuálně cca 150 let. Na tomto místě byly připomenuty šaty císařovny Marie Luisy z roku 1810 nebo pozůstalost po rodině Palackých, Riegrových a Bráfových. Do kategorie dámského ošacení bezesporu patří i spodní a formující prádlo jako je korzet, krinolína, noční košile. Dětský oděv je zastoupen především kojeneckým a křestním textilem (soubavy skládající se z čepečku, kabátku, povlaku na peřinku, chovacích šateček a povijanu). Méně početné jsou soubory praporů a korouhví, koberců, univerzitních tezí, textilních obrázků, fragmenty látek a usní, obalů a etuí.

Přednáška měla za cíl představit nejen ukázky top předmětů, ale i přiblížit výzkum vývoje oděvu. Na oděv a úpravu zevnějšku se můžeme dívat nejen jako na estetickou záležitost, ale lze také poznávat historii společnosti

skrze rozklíčování znaků a symbolů, které nám identifikují nositele a zařazují do určitých kategorií, například sociální a ekonomická vrstva, profesní skupina, náboženská skupina, region, etnicita, věková skupina, rodinný stav, technologická úroveň zpracování oděvu atd.

Byla zmíněna i problematika akvizic, restaurování, ochrany a adekvátního uložení sbírkových předmětů s praktickými ukázkami. Některé sbírkové předměty, o kterých byla v přednášce zmínka, budou v blízké době k vidění v nové expozici Dějiny v Historické budově NM.

Uniforma polního maršála z majetku císaře Františka Josefa I., 1910, Vídeň.

Pláštěnka Terezie Palacké, manželky Františka Palackého, 50. léta 19. století, Francie.

Vějíř Ulriky von Levetzow, 20. léta 19. století, střední Evropa.

Šaty císařovny Marie Luisy, kolem r. 1810, Rakousko/Francie.

Dětské šatičky dcer F. L. Riegra, 50.-60. léta 19. století, Praha.

Loutky v Národním muzeu

Mgr. Lenka Šaldová, Ph.D.

Není to největší sbírka loutek u nás, ale leccos vypráví o podstatných kapitolách českého loutkářství, od lidových loutkářů přes rodinná divadla až po amatérské scény první poloviny 20. století. Část sbírky je od roku 2006 k vidění ve stálé expozici Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích, mj. i loutky Arnošty Kopecké, vnučky legendárního Matěje Kopeckého. Svěrázná loutkářka sama vodila loutky a recitovala všechny role. V roce 1911 v tíživé životní situaci prodala loutky Svazu přátel loutkového divadla – a jak s dojetím vzpomínal předseda svazu Jindřich Veselý, *každý kousíček prádýlka, každý límeček, každá kraječka, vše bylo vypráno, naškrobno, vyžehleno a složeno, že by žádná maminka nemohla s větší láskou složití výbavu své nejmilejší dceruše...*

Divadelní oddělení v Prachaticích pravidelně také připravuje výstavy rozšiřující témata v expozici pouze naznačená. Před několika lety tak představilo tvorbu Jana a Jindřicha Bošky z Vlachova Březí, kteří malovali dekorace pro nejednoho loutkáře. Důležitá přitom zjevně byla především kvalita a trvanlivost plátna a barev a řemeslná dovednost, nikoli originalita námětu či malířského zpracování – dominantní byly motivy z českých legend a památná místa českých dějin, častou předlohou při tom byly obrazy Josefa Mathausera, dostupné na pohlednicích. Jak ukazují materiály z pozůstalosti rodiny Bošků, malíři je pomocí čtverečkové metody překreslovali na plátno.

Zatím poslední loutkářská výstava v Prachaticích vyprávěla o jednoznačně nejtypičtější a nejoblíbenější české loutkové postavičce: Kašpárkovi. České Pimprle má své předchůdce v Německu (Kasperl), v Itálii (Pulcinella), Anglii (Punch), Rusku (Petruška) i jinde v Evropě. Tradiční český Kašpárek ale zdaleka nebyl kladnou postavou. Zajímalo ho hlavně, jak se dobře najíst a napít, často byl lenochem a darmošlapem, sloužil pánům – darebákům. Přesto byl publikem milován. Snad proto, že jeho pragmatismus – neustálý apetit i nechuť pracovat, pokud to není naprosto nutné – odrážel životní postoj lidového publika ve světě, kde se mnozí jen zřídka najedli dosyta a byli nuceni pracovat pro jiné. V prostředí amatérských scén a rodinného loutkového divadla se pak v poslední třetině 19. století zrodil vlastní typ českého Kašpárka – srdečný, rozesmátý klučina. Loutkáři pak sice přicházeli s dalšími postavami, které měly Kašpárka nahradit, ale podařilo se to ale jen v Plzni, kde jeho popularitu převzali Spejbl a Hurvínek. Jinde hrál i nadále Kašpárek prim. V Říši loutek zažíval rozličná dobrodružství: v pekle, mezi lidožrouty, na Měsíci, ve 30. století, na prázdninách... V nových „kašpárkovinách“ se díky chronobilu vydal do budoucnosti, vynalezl letadlo a speciální vysí-

lačkou podával do světa zprávy z cesty kolem severního pólu do vesmíru... Vstupoval do klasických i exotických pohádek a her: pomohl Švandovi dudákovi rozveselit princeznu, zastavil Dědka, který honil Jeníčka a Mařenku, s rytířem Milostínem vysvobodil Šípkovou Růženku... V roce 1955 časopis Loutkář rozpoutal diskusi o Kašpárkovi, ze které redakce vyvodila závěr: *Jeho nadvládě, dříve bez přemýšlení přijímané a trpěné, je odzvoněno!*

Výstava Malíři Boškové z Vlachova Březí.

Jindřich Boška: Přemysl vítán Libuší, opona pro loutkáře Jaroslava Janečka, 1925.

Sbírka loutek, loutkářských dekorací a návrhů v Národním muzeu nabízí mnoho pramenů ke zkoumání nejrůznějších témat z historie loutkářství. Uložena je v depozitářích v Terezíně.

Loutky a opona Arnošty Kopecké.

Kašpárek Arnošty Kopecké.

*Tradiční český Kašpárek, autor:
Mikoláš Aleš.*

Z výstavy Kašpárci a Kašpaři (nejen) z Říše loutek.

Kašpárek z Říše loutek.

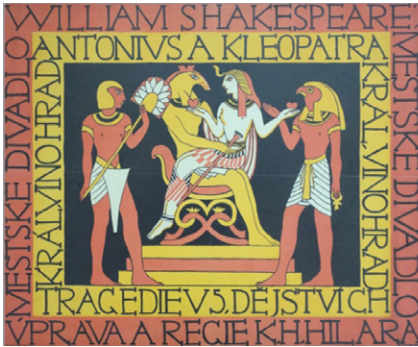
Cedule a plakáty ve fondech Divadelního oddělení Národního muzea

Mgr. Markéta Trávníčková

Divadelní cedule je předmětem zdánlivě nenápadným, ale s nedoce-
nitelnou hodnotou pro veškerá teatrologická bádání. Vztahuje se vždy ke
konkrétnímu dni, obsahuje informace o titulu, autorech, inscenátorech a ro-
lích a jejich obsazení, tedy informuje do nejmenších podrobností o všech
základních údajích jednotlivých představení. Jedině díky ceduli, kterou
bohužel v dnešní době zdaleka netisknou všechna divadla, tedy můžeme
zpětně rekonstruovat detailní soupisy repertoárů jednotlivých divadelních
institucí. Naproti tomu plakát, většinou výtvarně atraktivnější, je památ-
kou na celou inscenaci, stejně jako divadelní program. Tvorba plakátů byla
vždy prestiží scénografů, ve sbírce našeho oddělení najdeme řadu zvuchých

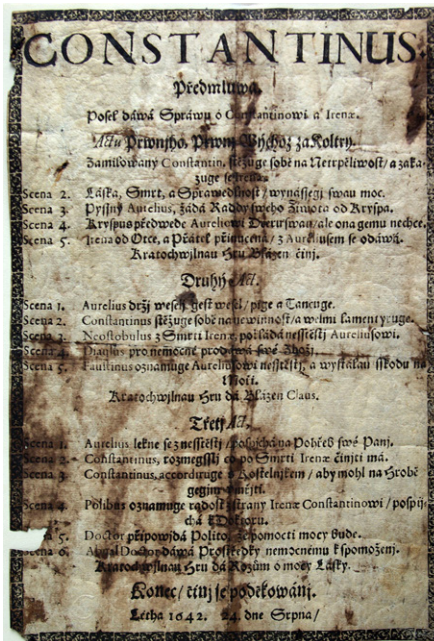
jmen: Josef Čapek, Josef Lada, Františka Tröster, František Zelenka, Karel Svobinský, Jiří Trnka, Libor Fára, Jaroslav Malina. Nedávnou vzácnou akvizicí byl soubor plakátů ze Semaforu, jejichž autorkou byla v mnoha případech

Výtvarný plakát A. V. Hrský k inscenaci hry Antonius a Kleopatra. Praha, Městské divadlo Královských Vinohrad, 1917.

Výtvarný plakát Františka Tröstra k inscenaci Molièrovy hry Zdravý nemocný. Praha, Městské divadlo na Královských Vinohradech, 1946.

Periocha Constantinus k představení nezjištěného řádového divadla, 1642.

Výtvarný plakát Františka Zelenky k inscenaci hry J. Voskovce a J. Wericha Don Juan. Praha, Osvobozené divadlo, 1931.

manželka Jiřího Suchého Běla, ale i známý český fotograf Taras Kuščynskij.

Divadelní oddělení spravuje kromě volných cedulí (nejstarší z roku 1642) unikátní fond do konvolutů vázaných denních cedulí první české scény (Stavovské, Prozatímní a Národní divadlo) od roku 1824 do současnosti, pražských německých scén z let 1858 až 1944 a Vinohradského divadla od založení v roce 1907 do roku 1957.

Přelomem v práci se sbírkou bylo získání široce pojatého grantu Ministerstva kultury ČR, který měl řadu výstupů (databázi divadelních inscenací, mapu výskytu cedulí na území České republiky, metodiku práce s nimi, výstavu a katalog v podobě odborné monografie aj.), ale především pomohl ohrožené předměty zachránit pomocí digitalizace a náročného restaurování.

Úvodní obrazovka databázové aplikace Elektronický divadelní archiv.

Tramping v etnografickém oddělení

Mgr. Jan Pohunek, Ph.D.

Etnografické oddělení Národního muzea dokumentuje kromě tradiční lidové kultury také její moderní proměny, každodennost a různé subkultury. Významnou součástí těchto aktivit je zejména práce s fondem trampingu, který mapuje proměny a podoby českého a slovenského trampského hnutí.

Fond trampingu začal být utvářen na sklonku prvního desetiletí 21. století. Trampský spolek Naše muzeum, který shromažďoval dary od dárců z řad trampů, tehdy uzavřel smlouvu o spolupráci s Národním muze-

em. V jejím rámci byly předměty předány do Oddělení novodobých českých dějin a část z nich se stala součástí expozice na Vítkově s tím, že výhledově může v NM vzniknout nová stálá expozice trampingu. Následně byl ale fond přemístěn do Etnografického oddělení, tehdy vedeného Petrem Janečkem, jehož výzkumnému profilu odpovídal lépe a kde byl částečně využit na výstavě *Nové pověsti české (2010–2011)*. Systematické zpracování fondu probíhá od roku 2014 a od té doby také slouží jako základ pro další výstavní a výzkumnou činnost – je možné jmenovat například sérii výstav *Trampská abeceda (2013, zápůjčky do regionálních muzeí 2014, 2015, 2017)*, velkou výstavu *Století trampingu (2018–2020)*, nebo široké využití sbírkového fondu při přípravě souhrnné monografie o trampském hnutí *Putování za obzor (2020)*.

Během této doby byl fond rozšířen i o předměty od dalších dárců a zahrnuje mimo jiné části pozůstalostí významných trampských kulturních osobností (například Wabi Ryvola, Jaroslav Velinský – Kapitán Kid, Géza Včelička a další), doklady aktivit českých trampů v emigraci v USA, Kanadě a Austrálii, nebo cenné prameny s velkou vypovídací hodnotou, jako jsou dobové kroniky trampských osad. V současnosti je ve fondu evidováno 6.124 inventárních čísel, dalších 26 přírůstkových čísel obsahujících často až desítky předmětů se zpracovává.

Dva trampové na stromě, 30. léta 20. století. Sken negativu z pozůstalosti Ladislava Brožka -Brochese, aktivního trampa a odbojáře popraveného nacisty.

Proměny trampingu na jednom zavazadle. Usárna Wabiho Ryvoly s polní lahví z první světové války, šerifskou hvězdou libereckých Spojených osad Rikatado (30. a 60. léta 20. století), skautským opaskem, camrátkem z festivalu Porta, ručně vyráběným kloboukem z 80. let od Karla Venzary – Windy Billa a odznáčkem „OF trampové“, který nechal v Basileji v roce 1989 vyrobit exilový tramp Zkumavka.

Jak zaplatit členský příspěvek na rok 2022?

Členské příspěvky na rok 2022 jsou ve výši 450,- Kč pro pracující, pro studenty a seniory ve výši 250,- Kč. Upozorňujeme na možnost současného členství ve více sekcích SNM při platbě jednoho poplatku. Jejich platba je možná:

- 1. **Preferovaná varianta** je bezhotovostní převod z účtu na účet SNM u České spořitelny. **Číslo účtu je 1923046319/0800, pro správnou identifikaci platby je nutné uvádět jako variabilní symbol číslo členské legitimace člena Společnosti Národního muzea.***
- 2. Je možný i způsob platby v hotovosti přímo u zástupců sekcí SNM. Člen následně obdrží originál příjmového dokladu.*
- 3. Pokud nemáte ani jednu z výše uvedených možností, stále zbývá platba poštovní poukázkou A na číslo účtu 1923046319/0800, **variabilní symbol je opět číslo členské legitimace SNM.***

Dobrovolná výše členského příspěvku nad uvedenou minimální hranici bude přijata s povděkem. Pokud je jakákoliv nejasnost ve výše uvedeném návodu ke způsobu placení, obraťte se o pomoc k zástupcům sekci nebo na vedení Společnosti Národního muzea.

Úřední hodiny pro členy Společnosti Národního muzea jsou každou první středu v měsíci od 14 do 16.30 hod. v prvním patře Nové budovy Národního muzea, Vinohradská 1, Praha 1.

Po obdržení platby Společnost Národního muzea vystaví členskou legitimaci s platností na jeden kalendářní rok, která členovi umožní plně využívat všechny členské výhody. Členské legitimace vystavené na rok 2021 budou v platnosti až do 1. 3. 2022. Nová členská legitimace bude zasílána členům poštou nebo předána osobně po předchozí domluvě, ale vždy až po uhrazení ročního členského příspěvku.

Seznam členských výhod

Členové Společnosti Národního muzea, z. s. vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice mají nárok i na slevy v některých pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení členské legitimace Společnosti Národního muzea.

Nakladatelství ARGO

poskytuje slevu 20% na knihy v sídle nakladatelství

Milíčova 13, Praha 3

tel. 222 781 601

e-mail: argo@argo.cz, www.argo.cz

Prodejní doba: 9–16 hod.

Požadovaný titul je třeba si předem telefonicky zmluvit z důvodu malé skladové kapacity v sídle nakladatelství.

Nakladatelství Brána

poskytuje slevu 30% na knihy v sídle nakladatelství

Nádražní 896/30, Praha 5

tel. 602 658 926

e-mail: info@brana-knihy.cz, www.brama-knihy.cz

Požadovaný titul je třeba si předem telefonicky zmluvit z důvodu malé skladové kapacity v sídle nakladatelství.

Nakladatelství Granit

poskytuje slevu 20% ve svém sídle

Novorossijská 16, Praha 10

tel. 214 214 845

e-mail: obchod@granit-publishing.cz, www.granit-publishing.cz

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 % ve Vinohradském knihkupectví

nám. Jiřího z Poděbrad 1424/5, Praha 2

tel. 734 751 300

e-mail: knihkupectvi@ln.cz, www.ln.cz

Prodejní doba: po–pá 9–18.30 hod., so 10–13 hod.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 20 % ve svém sídle
Neklanova 109/27, Praha 2
tel. 252 541 632, 776 608 919
e-mail: libri@libri.cz, www.libri.cz
Prodejní doba: po, út, čt, pá 9–15 hod., st 9–17 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na veškerou produkci
Jungmannova 22/9, Praha 1 – Nové Město
tel. 224 947 505
e-mail: kalich@ekalich.cz, www.ekalich.cz
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.

Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci:
Prodejna Jindřišská 30, Praha 1 – Nové Město
tel. 224 213 415
e-mail: knpraha@portal.cz, www.portal.cz
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.
Prodejna Klapkova 1867/2, Praha 8 – Kobylisy,
tel. 283 028 203, e-mail: knklapkova@portal.cz
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci
Celetná 18, Praha 1 – Staré Město
tel. 224 491 448, 224 491 552 email: knihkupectvi@ruk.cuni.cz, www.knihkupectvikarolinum.cz Na e-shopu knihkupectví je možné získat 15 % slevu na produkci nakladatelství Karolinum a 10 % slevu na produkci ostatních nakladatelství. Prodejní doba: po–pá 9–19 hod., so–ne 11–18 hod.

Nakladatelství Olympia

Havlíčkovo náměstí 2, Praha 3

tel: 721 014 343, 233 089 998

e-mail: sklad@iolympia.cz, olysklad@volny.cz, www.iolympia.cz

Prodejní doba: po–pá 8–16 hod. Po telefonické domluvě i o víkendech.

Slevový kód pro členy: MC2018

(platí pro emailové objednávky a internetový obchod)

Poskytuje slevu **35 % na veškerou produkci nakladatelství** kromě titulů, které jsou ve výprodeji nebo titulů, které pouze distribuuje. Pokud budete osobně nakupovat v sídle nakladatelství, je třeba předložit členskou legimitaci, následně Vám bude poskytnuta 35 % sleva.

ZPRÁVY SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA – ročník 2021. Pro své členy a příznivce vydala v prosinci 2021 Společnost Národního muzea, z. s.

K vydání připravili *Pavel Muchka a Blanka Šreinová*.